

**QORTI CIVILI – PRIM’AWLA
ONOR. IMHALLEF MIRIAM HAYMAN LL.D.
Seduta tal-lum l-Erbgha 7 ta’ Frar, 2024**

Rikors Ĝuramentat Nru.: 530/2021MH

Numru:

Id-Direttur, Qrati Ċivili u Tribunali bħala Registratur

vs

Raymond Formosa

Il-Qorti;

Rat ir-rikors ġuramentat tad-Direttur, Qrati Ċivili u Tribunali bħala Registratur, Qrati Ċivili u Tribunali tal-31 ta’ Mejju 2021 permezz ta’ liema ġie premess u mitlub –

- I. Illi Michael Angelo Spiteri ID 027646(M) u martu Anna Spiteri ID 0130463(M) talbu u ottjenew il-hrug ta' Mandat ta' Inibizzjoni numru 452/2020 kontra l-intimat Raymond Formosa (kopja tal-mandat tinsab hawn annessa bħala Dok A);*

2. *Illi in segwitu ghall-mandat fuq imsemmi u fl-atti tal-istess mandat, l-imsemmija konjugi Spiteri pprezentaw rikors fejn talbu li jittiehd proceduri ta' disprezz kontra l-intimat Raymond Formosa ghar-ragunijiet indikati fl-istess rikors (kopja tar-rikors tinsab hawn annessa bhala Dok B);*
3. *Illi permezz ta' Digriet tagħha datat 16 ta' Marzu 2021, din 1-Onorabbli Qorti, wara li rat l-atti, ordnat lill-esponenti sabiex jiprocedi bil-procedura ta' disprezz kontra l-intimat Raymond Formosa. (kopja tad-Digriet qeda hawn annessa bhala Dok C);*
4. *Illi għalhekk in adempiment ma' dik 1-ordni 1-esponenti qed jintavola dan ir-rikors guramentat;*

Għaldaqstant in vista tas-suespost, jghid l-intimat ghaliex m'ghandieq din l-Onorabbli Qorti, prevja kull dikjarazzjoni necessarja u opportuna illi:

1. *Issib lill-intimat hati ta' disprezz kontra l-awtorita' tagħha ai termini tal-artikolu 997 u 1003 A tal-Kap 12 tal-Ligijiet ta' Malta;*
2. *Tikkundanna lill-intimat ghall-pieni ndikati fl-istess artikolu u tikkundannah ghall-prigunerija għal zmien sa xahar jew għal multa ta' mhux inqas minn mitejn u tlieta u tletin Euro (€233) u mhux aktar minn elfejn tlett mijha u tletin Euro (€2,330) jew ghall-multa u prigunerija flimkien;*
3. *Timponi kwalunkwe ordni ohra mehtiega fuq l-intimat ai termini tal-artikolu 997 sub-artikolu (2) tal-Kap. 12 tal-Ligijiet ta' Malta nkluzi billi tiffissa tmien perentorju sakemm dawn l-istess ordnijiet għandhom jigu sodisfatti;*

Bl-ispejjez kontra l-intimat li hu minn issa ngunt għas-subizzjoni, u bir-riserva ta' kull dritt ta' azzjoni ulterjuri skond il-ligi.

Rat ir-risposta ġuramentata tal-intimat Raymond Formosa tas-26 ta' Lulju 2021¹ permezz ta' liema tressqu s-segwenti eċċeżżjonijiet -

¹ Fol 48 et seq

1. “Illi preliminarjament u mingħajr pregudizzju għall-eċċeazzjonijiet l-oħrajn, ir-rikors ġuramentat promotur jikser id-disposizzjonijiet tal-Artikolu 174 tal-Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta’ Malta kwindi li n-numru tal-karta tal-identità tal-esponent huwa indikat b’mod żbaljat;
2. Illi preliminarjament ukoll, u mingħajr pregudizzju għall-eċċeazzjonijiet l-oħrajn, ir-rikors ġuramentat promotur huwa irritu u null stante li bi ksur tal-Artikolu 156 tal-Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta’ Malta, ma jikkontjenix dikjarazzjoni li tfisser b’mod čar u sewwa l-oġgett tal-kawża u partikolarment, hija karenti għal kollox dikjarazzjoni ġuramentata dwar il-fatti specifici li a bażi tagħhom, id-Direttur rikorrenti jemmen li l-esponent għandu jinstab ħati ta’ disprezz lejn l-Awtorità tal-Qorti;
3. Illi fil-mertu, l-azzjoni esperita mid-Direttur rikorrenti hija infondata fil-fatt u fid-dritt u dan kif ser jiġi ampjament espost matul is-smiegh tal-kawża;
4. Illi jinħtieg li d-Direttur rikorrenti jipprova dak allegat minnu sal-grad rikjest mil-liġi specjalment fid-dawl tal-fatt illi l-proċeduri odjerni ta’ disprezz huma ta' indoli kważi-kriminali u għalhekk iridu jikkonkorru kemm l-element fattwali kif ukoll l-element intenzjonali. Dan ifisser għalhekk illi sabiex il-kawża odjerna tirnexxi, ir-rikorrenti irid iġib prova rafforzanti, konklussiva u qawwija li turi lilhinn minn kull dubbju dettagħ mir-raġuni li l-esponent agħixxa in disprezz tal-awtorità tal-Qorti;
5. Illi l-fatti li preżumibbilment agħixxa fuqhom id-Direttur rikorrenti huma kontestati. Senjatamente, jingħad li bl-installazzjoni li għamel l-esponent la għalaq, la neħħha u wisq anqas imbarra it-tieqa de quo imma sempliċiment ħa mizuri sabiex jipprotegi l-post godut minnu mill-elementi tan-natura. Jibqa’ ukoll il-fatt li sa fejn hija konċernata t-tieqa, l-affari baqqħat status quo sa minn qabel ma ġieakkordat il-mandat t’inibizzjoni 452/2020 GM u

b'hekk l-esponent qatt ma seta' wettaq xi att ta' disprezz punibbli skont il-ligi;

6. *Illi ukoll, l-esponent għandu diffikultajiet kbar jifhem kif kien ġieakkordat il-mandat t'inibizzjoni 452/2020 GM stante li meta l-esponent ġie notifikat bih, kollox kien kompletat bil-mod kif inhu sal-lum il-ġurnata u allura jsegwi li l-esponent qatt ma seta' jiġi inibit milli jagħmel xi haġa li kienet digħà saret u lesta (fatto compiuto);*
7. *Illi in ogni caso, ma jeżistux l-estremi rikjesti mill-ligi ghall-sejbien ta' disprezz u dan għaliex l-esponent qatt ma kellu intenzjoni li juri xi forma ta' disprezz lejn l-awtorità tal-Qorti;*
8. *Illi huwa čar li meta għamlu r-rikors tagħhom quddiem dina l-Onorabbi Qorti sabiex id-Direttur rikorrenti jiġi ordnat jiproċedi ai termini tal-Artikolu 1003A tal-Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta' Malta, Michael Angelo Spiteri u martu Anna Spiteri kienu motivati minn pika u malizzja u qed jabbużaw mill-proċess għudizzjarju billi dawruh f'għodda biex jivvessaw, idejjqu u jagħtu fastidju lill-esponent u lil martu. Bl-akbar risett, dina l-Onorabbi għandha tagħraf din il-motivazzjoni hażina tal-konjugi Spiteri u tqisha ta' li hi;*

Bl-ispejjeż kontra d-Direttur rikorrenti li huwa minn issa ingħunt in subizzjoni.”

Fl-ewwel lok rat id-digriet tal-Prim' Imħallef ta' ri-assenjazzjoni ta' din il-kawża lil din il-Qorti kif preseduta.²

Rat il-provi tal-partijiet u s-sottomissjonijiet imressqa.

² Folio 46

Rat li l-kawża thalliet għall-lum għas-sentenza.

Rat l-atti kollha tal-kawża.

Ikkunsidrat:

Permezz tal-proċeduri odjerni d-Direttur rikorrent qiegħed jitlob lill-Qorti ssib lill-intimat ġħati ta' disprezz kontra l-awtorita' tagħha ai termini tal-artikolu 997 u 1003A tal-Kap 12 tal-Ligijiet ta' Malta u tikkundannah għal żmien ta' prigunerija jew ġħlas ta' multa skont il-liġi. Dan oltre kwalunkwe ordni oħra meħtieġa inkluż bl-ġhoti ta' żmien perentorju sakemm dawn l-istess ordnijiet jiġu sodisfatti.

Minn naħha tiegħu l-intimat jirrespingi dawn il-pretensjonijiet bħala nfondati fil-fatt u fid-dritt.

Il-fatti li taw lok għall-proċeduri odjerni huma dawn –

i. Permezz ta' rikors datat 30 t'April 2020³, Michael Angelo Spiteri u martu Anna Spiteri talbu lill-Qorti takkorda l-ħruġ ta' Mandat t'Inibizzjoni Nru 452/2020 fl-ismijiet *Michael Spiteri et vs Raymond Formosa* u dan sabiex jikkawtelaw id-drittijiet tagħhom billi l-intimat u/jew nies imqabbda minnu jinżammu milli –

“jagħlquhom u/jew inehħulhom u/jew jinbarrawlhom it-tieqa bil-kontraporti fil-ħajt diviżorju bejn il-fond 70, Section A, Torri l-Abjad, Armier, limiti tal-Mellieħha, fil-pussess tar-rikorrenti, u l-garaxx 71 Section A, Torri l-Abjad, Armier, Limiti tal-Mellieħha fil-pussess tal-intimat, u dan kif jirriżulta mir-ritratt hawn anness u mmarkat bħala Dokument B kif ukoll biex jiġi mwaqqaf l-istess intimat milli jaqla’ pajpijet u/jew kanen tal-fence mwahħlin mal-appoġġ tal-

³ Fol 4 et seq

garaxx tal-istess intimat, liema tieqa u pajpijiet ilhom hekk kostruwiti u mwahħħla għal aktar minn tletin (30) sena.”

ii. F'dak l-istess rikors il-konjuġi Spiteri kienu ppremettew fost oħrajn li t-tieqa, pajpijiet u/ew kanen tal-fence ilhom hekk imwahħħla għal aktar minn tletin sena filwaqt li t-tieqa msemija tinfetaħ għal fuq il-parapett tal-intimat Formosa u tieħu l-arja mill-istess parapett tal-intimat. Irreferew ukoll għal problemi u nċidenti relatati bejn il-partijiet fejn l-intimat kien qed jesīġi l-għeluq tat-tieqa u fin-nuqqas kien lest li jieħu l-ligi b'idejh u jimblukkaha u jaqla l-pajpijiet tal-istess fence. Irreferew ukoll ghall-fatt li l-intimat kien qed jipprepara biex jagħmel u jikkostruwixxi ħajt tal-ġebel biex eventwalment jimbarra t-tieqa tagħhom;

iii. ġew esebiti wkoll ritratti marbuta mal-mertu in kwistjoni;

iv. Permezz ta' **digriet datat 30 t'April 2020** it-talba tal-konjuġi Spiteri ġiet milquġha proviżorjament u sussegwentement, waqt is-seduta tal-11 ta' Mejju 2020, il-Qorti semgħet ix-xhieda u s-sottomissionijiet tal-partijiet;

v. Permezz ta' **digriet datat 14 ta' Mejju 2020⁴** il-Qorti kkonfermat definittivament id-digriet proviżorju tagħha tat-30 t'April 2020 u laqgħet it-talbiet kif dedotti fir-rikors u ordnat il-ħruġ tal-mandat t'inibizzjoni in kwistjoni;

vi. **Fil-11 ta' Jannar 2021** il-konjuġi Spiteri ntavolaw rikors fl-atti tal-Mandat t'Inibizzjoni Nru 452/20 permezz ta' liema sostnew li l-intimat Formosa, nonostante l-ordni tal-Qorti permezz tal-Mandat t'Inibizzjoni, baqa' jaġixxi biksur tal-ordnijiet tal-Qorti billi wettaq azzjonijiet ulterjuri li permezz tagħhom ma

⁴ Fol 6

jħallix lir-rikorrenti jiftah it-tieqa konċernata fil-mandat għal fuq it-terrazzin imsemmi fil-mandat. Għaldaqstant talbu li ai termini tal-artikolu 1003A tal-Kap 12 tal-Ligijiet ta' Malta ir-Registratur jiġi awtorizzat jistitwixxi proċeduri ta' disprezz lejn l-Awtorita' tal-Qorti;

vii. Minn naħha tiegħu l-intimat Formosa rrespinga tali allegazzjonijiet tar-rikorrenti bħala frivoli u vessatorji u talab lill-Qorti tiċħad it-talba;

viii. Permezz ta' **digriet datat 16 ta' Marzu 2021⁵** din il-Qorti diversament preseduta wara li rat l-atti kollha u semgħet it-trattazzjoni tal-partijiet qieset li l-agħir tal-intimat Formosa, *prima facie*, jista' jkun li jekwivali għal disprezz lejn l-ordni tal-Qorti mogħtija fl-atti tal-mandat Rik Nru 452/2020 bid-digriet tal-14 ta' Mejju 2020 u għaldaqstant ai termini tal-artikolu 1003A tal-Kap 12 tal-Ligijiet ta' Malta ordnat lir-Registratur tal-Qrati Ċivili sabiex jiproċedi bi proċeduri ta' disprezz lejn l-Awtorita' tal-Qorti fil-konfront tal-intimat;

ix. Il-proċeduri odjerni ġew intavolati fil-31 ta' Mejju 2021.

Eċċeżzjonijiet preliminari

Fl-ewwel eċċeżzjoni preliminari tal-intimat jingħad li r-rikors ġuramentat jikser id-dispożizzjonijiet tal-artikolu 174 tal-Kap 12 tal-Ligijiet ta' Malta stante li n-numru tal-karta tal-identita' tal-istess Raymond Formosa hija ndikata b'mod żbaljat.

L-artikolu 174 (2) tal-Kap 12 jipprovd hekk -

⁵ Fol 15 et seq

“Kull skrittura jew att ieħor li għandhom jiġu notifikati, għandu jkollhom magħħom:

(a) in-numru ta’ dokument ta’ identifikazzjoni legalment validu, jekk ikun il-każ, jekk il-persuna qed tagħmel it-talba fil-kapaċità tagħha; ”

Huwa minnu li fir-rikors ġuramentat in-numru tal-karta tal-identita’ tal-intimat huwa ndikat bħala 01231366M mentri dak korrett kif indikat fir-risposta ġuramentata tiegħu huwa 0231366M.

Madankollu ma jfissirx li dan in-nuqqas għandu jwassal għal konsegwenzi drastiċi fil-konfront tal-azzjoni tar-rikorrent. L-identita’ tal-persuna ta’ Raymond Formosa hija ben definita u identifikabbli mid-dettalji l-oħra ndikati fir-rikors ġuramentat inkluż id-dettalji tal-indirizz ta’ residenza tiegħu. Infatti l-istess Raymond Formosa debitament wiegeb għall-pretensjonijiet tar-rikorrent u kwindi ma sofra ebda preġudizzju għall-eżerċizzju tad-drittijiet tiegħu.

L-eċċeżzjoni sejra tiġi miċħuda.

Fit-tieni eċċeżzjoni preliminari tal-intimat Raymond Formosa għiet sollevata n-nullita’ u l-irritwalita’ tar-rikors ġuramentat stante li fil-fehma tiegħu bi ksur tal-artikolu 156 tal-Kap 12 ma jikkontjenix dikjarazzjoni li tfisser b’mod čar u sewwa l-oġgett tal-kawża u partikolarment, hija karenti għal kollox dikjarazzjoni ġuramentata dwar il-fatti speċifiċi li a bażi tagħhom, id-Direttur rikorrenti jemmen li l-esponent għandu jinstab ġati ta’ disprezz lejn l-Awtorità tal-Qorti.

In tema legali l-Qorti tibda billi tosserva li fost ir-rekwiziti mehtiega f'rikors ġuramentat, **l-artikolu 156 tal-Kap 12** jipprovdi hekk:

“156. (1) Ir-rikors ġuramentat għandu jitlesta mill-attur u għandu jkun fih -
(a) dikjarazzjoni li tfisser b’mod ċar u sewwa l-oġgett tal-kawża f’paragrafi numerati separatament, sabiex isaħħah it-talba tiegħu u jiddikjara wkoll liema fatti huwa jaf bihom personalment;
(b) ir-ragħuni tat-talba;
(c) it-talba jew it-talbiet li għandhom ikunu enumerati;”

Dwar l-implikazzjoni tad-dicitura f’dan l-artikolu li jirrikjedi tifsir “b’mod ċar u sewwa” tal-oġgett tal-kawża u r-ragħuni tat-talba, intqal hekk fil-kaz **Jonathan Ellul et vs Jesmond Mercieca et deciz fl-14 t’April 2016**⁶ -

*“Kif qalet il-Qorti, fil-kawza **Jonah Caruana et vs Kummissarju tal-Artijiet et, PA 14/01/2016, fuq it-tifsira tal-kliem ’tifsir car u sewwa tal-oggett u ragħuni tat-talba’ intqal hekk:*** ‘Illi huwa sewwa sew dwar din id-dispozizzjoni li wieħed isib ghadd ta’ decizjonijiet tal-Qrati tagħna li jfissru l-limiti tagħha fid-dawl tal-eccezzjoni tan-nullita’ tal-att promotur ta’ kawza minhabba n-nuqqas ta’ harsien tal-ligi. Bosta minn dawn id-decizjonijiet ingħataw minhabba li jkun gie allegat li t-talba kienet incerta. Biz-zmien issawret it-tejorija, magħrufa bhala “tal-ekwipollenti”, li nisslet il-principju li mhijiex meħtiega ebda għamla espressa għall-proposizzjoni tal-azzjoni⁷;

Illi, għalhekk, rikors mahluf m’ghandux jitwaqqa’ ghajr għal ragħunijiet gravi⁸. Madankollu, jekk in-nuqqas ta’ kjarezza jkun ta’ għamla u kwalita’ tali li jcaħħad b’mod serju lill-imharrek mid-difiza tiegħu, ir-Rikors Mahluf għandu jitwaqqa’⁹.

⁶ Rik Gur 1190/10MCH

⁷ PA 09/03/1965 fil-kawza fl-ismijiet **M. Muscat noe vs Dr. J. Cassar et noe.** (Kollez. Vol: XLIX.ii.809) ‘imsemmija

⁸ App 20/02/1935 fil-kawza fl-ismijiet **Merola pro et vs Caruso** (Kollez. Vol: XXIX..i.106)

⁹ App 22/05/1967 fil-kawza fl-ismijiet **Scicluna vs Xuereb et** (Kollez. Vol: LI.i.299); u Kumm 19/06/1989 fil-kawza fl-ismijiet **Frendo noe vs Attard noe** (Kollez. Vol: LXXIII.iv.971) u s-sentenzi hemm imsemmija

Ghaldaqstant, biex Rikors Mahluf jghaddi mill-prova tal-validita' huwa bizzejjed li t-talba tkun imfassla b'mod tali li l-persuna mharrka tifhem l-intenzjoni ta' min harrikha¹⁰, u li tali tifsira, kif inghad aktar 'il fuq, ma tkunx ta' hsara ghall-imharrek li jiddefendi lilu nnifsu mit-talba ta' l-attur¹¹;

Illi huwa wkoll mizmum bhala principju generali li n-natura u l-indoli tal azzjoni għandhom jinstiltu mit-termini ta' l-att li bih ikunu nbdew il-proceduri¹². Normalment, b'dan wiehed jifhem li dak li kellu f'mohhu min ikun fetah il-kawza jkun irid jirrizulta mill-att promotur innifsu u mhux minn provi li jitressqu izjed 'il quddiem fil-kawza¹³. B'dan il-mod, jekk id-difett fit-tfassila tal-att li bih tkun inbdiet il-kawza ma jgibx pregudizzju serju lill-parti mharrka, allura ma jistax jingħad li l-att promotur huwa milqut min-nuqqas ta' siwi jew li l-procedura ma tkunx tista' tigi salvata, imbasta li dan ma jaffettwax is-sustanza tal-azzjoni jew tal-eccezzjonijiet¹⁴;

Fl-każ **George Micallef vs Anthony Grima et deciz fid-29 t'April 2016 il-Qorti tal-Appell qalet hekk¹⁵:**

"In tema legali din il-Qorti tikkunsidra opportuni s-segwenti principji identifikati mill-gurisprudenza interpretattiva u li huma relevanti għad-determinazzjoni tal-vertenza soggett ta' dan l-appell. "L-indoli tal-azzjoni tigi dezunta mhux tant mill-kliem piu o meno ezatti ta' l-att istituttiv tal-gudizzju, imma mill-iskop li għaliha huwa intiz il-gudizzju [Vol.XXXIV.III.746].

¹⁰ PA 14/02/1967 fil-kawza fl-ismijiet **Coleiro vs Ellul** (Kollez. Vol: LI.ii.779)

¹¹ App Kumm 20/01/1986 fil-kawza fl-ismijiet **Bonniċi vs Zammit noe et** (Kollez. Vol: LXX.ii.243)

¹² App 07/03/1958 fil-kawza fl-ismijiet **Tabone vs DeFlavia** (Kollez. Vol: XLII.i.87)

¹³ App 30/03/1998 fil-kawza fl-ismijiet **Raymond Bezzina vs Anthony Galea** (mhix pubblikata)

⁹

¹⁴ PA 24/06/1961 fil-kawza fl-ismijiet **Falzon vs Spiteri et** (Kollez. Vol: XLV.ii.696)

¹⁵ Rik Nru 4/14

.....

“Biex tigi fissata n-natura vera ta’ l-azzjoni li tigi ezercitata wiehed irid ihares mhux lejn il-kliem kemm lejn dak li sostanzjalment gie mitlub¹⁶ bic-citazzjoni, jigifieri l-fondament u l-oggett tal-pretensjoni fiha dedotta. [Vol.IXXXV.II.776].” [App.S Carmelo Scicluna et vs Angelo Scicluna, 27 Frar 2015]

Applikati dawn il-principji ghall-każ tal-lum il-Qorti tqis li din l-eċċezzjoni hija nfodata fil-fatt u fid-dritt.

Il-Qorti tqis li t-talbiet elenkti fir-rikors promotur huma mfassla u mfissra b’mod tali li l-intimat evidentement fehem sew l-intenzjoni u l-pretensjoni tad-Direttur rikorrent. Infatti l-intimat ma kellux diffikulta’ sabiex iressaq id-difiża tiegħu fil-każ.

L-eċċezzjoni hija miċħuda.

Mertu

L-azzjoni hija arginata ai termini tal-**artikoli 997 u 1003A tal-Kap 12 tal-Ligijiet ta’ Malta** li jipprovdu hekk -

“997.(1) Fi procedimenti istitwiti għal xi att jew ommissjoni li tammonta għal disprezz lejn l-awtorità tal-qorti, il-ħati jista’, mal-kundanna, jiġi kkundannat għal prigunerija għal żmien sa xahar jew għal multa ta’ mhux inqas minn mitejn

¹⁶ Sottolinear tal-Qorti

u tnejn u tletin euro uerbgħa u disgħin ċenteżmu (232.94) iżda mhux iktar minn elfejn tliet mijha u disgħa u għoxrin euro u sebġha u tletin ċenteżmu (2,329.37) jew għall-multa u l-prigunjerija flimkien.

(2) *Il-qorti tista'*, ukoll jekk tkun tat xi piena lil min jagħmel ir-reat, tordnalu t-tneħħija ta' kull diżordni jew inkonvenjent li bih ikun sar ir-reat fì żmien bizzżejjed għal dan il-għan iżda f'ebda kaž iktar minn tliet xhur mid-data tas-sentenza, li tiġi stabbilita mill-qorti; u jekk min jagħmel ir-reat jonqos milli jħares xi ordni bħal dak fiż-żmien hekk stabbilit, hu jeħel penali ta' ammenda ta' mhux inqas minn tlieta u għoxrin euro u disgħa u għoxrin ċenteżmu (23.29) u mhux iktar minn mijha u sittax-il euro u sebġha u erbgħin ċenteżmu (116.47) kif il-qorti tistabbilixxi, għal kull ġurnata li matulha jkompl in-nuqqas wara li jgħaddi ż-żmien imsemmi.

(.....)

“1003A. Bla hsara għad-dispozizzjonijiet ta’ dan it-Titolu, f’kull procediment għal disprezz lejn l-awtorita’ tal-Qorti, ir-Registratur għandu jibda, kif jiġi ordnat mill-Qorti, il-procedimenti mehtiega u ghall-finijiet u effetti kollha tal-ligi huwa għandu jitqies bhala l-attur.”

Ingħad hekk in materja fil-kaž fl-ismijiet **Registratur tal-Qorti vs Carmelo sive Charles Ellul deċiż fit-30 ta’ Jannar 2003¹⁷ -**

“Illi l-procedura għal disprezz għandha natura partikolari. Hija mahsuba biex thares ir-rispett li għandu jingieb lill-Qorti. Wahda mis-setghat ewlenin ta’ kull Qorti hija dik li tagħti ordnijiet lil xi hadd, kemm jekk biex dik il-persuna tagħmel xi haga, jew biex dik il-persuna ma tagħmlx xi haga. Il-ksur ta’ kull ordni

¹⁷ Cit Nru 92/2001

jikkostitwixxi disprezz ghall-awtorita' li biss sahha tagħha, dik l-ordni tkun ingħatat. Kif jghallem Denning: "This kind of contempt has the characteristics which are common to all contempts of court. It is a criminal offence. It must be proved beyond reasonable doubt";

Illi, minbarra dan, xilja ta' disprezz iggib magħha l-htiega li tigi ippruvata, minn min qiegħed jixli, il-fehma tal-persuna mixlija li tisfida l-ordni tal-Qorti u, b'konsegwenza ta' hekk, l-awtorita' tagħha;

Illi, madankollu, dik l-intenzjoni ma tiddependix minn jekk il-persuna mixlija tqisx l-ordni moghti lilha bhala wieħed korrett jew le: is-siwi ta' dik l-ordni, sakemm ma jithassarx b'ordni iehor tal-Qorti nnifisha jew ta' Qorti ohra, huwa raguni oggettiva li torbot lill-mixli li joqghod għaliha, jaqbel jew ma jaqbilx magħha. Hekk stablew il-Qrati tagħna, ukoll fejn wara rrizulta li l-ordni tal-Qorti kien wieħed null u bla siwi;

Illi, mehud f'dan id-dawl, il-procediment tad-disprezz m'huxiex rimedju ghall-persuna li tkun talbet it-tehid tieghu, imma sanżjoni kontra min ikun gab b'idejh u b'ghemilu (jew bl-omissjoni tieghu, skond il-każ) ksur ta' ordni mogħtija lilu.”

Inghad ukoll fil-kaz **Paola Cassar vs Joseph Zammit** deciz 27 t'Ottubru 2016¹⁸-

“...kull allegat ksur ta' ordni ta' Mandat ta' Inibizzjoni tista' tagħti wkoll lok għal bidu ta' procedura ta' disprezz skont il-procedura stabbilita bl-artikolu 1003A tal-Kap 12.

Illi, evidentement, dawn ir-regolamenti huma meħtiega biex tinzamm l-ordni. Fil-kaz “Il-Qorti vs George Galea”, Appell Civili deciz fl-14 ta' Marzu 1988, LXXII.ii.228) intqal:

¹⁸ Nru 666/16

“...li jehtieg li kulhadd jifhem tajjeb li biex tinzamm il-buon ordni f’socjeta` hadd ma jista’ jmur kontra l-ligi. Il-konvenut ma kelli l-ebda dritt li jinjora l-inibizzjoni tal-Qorti, qallu x’qallu haddiehor.”

Illi skont kif inghad f’kaz “**Dr. Louis Vella proprio et nomine vs Joseph Gatt**”, P.A. deciza fid-29 ta’ Mejju 2001, “li tali regolamenti qeghdin hemm sabiex b’mod effettiv jigi accertat li hadd ma’ jista’ jmur kontra l-ligi u jinjora l-ordnijiet li taghti l-Qorti.”

Illi dan il-principju hu ben affermat fil-gurisprudenza tagħna tant li gie ritenut:

“min jarbitra u jmur kontra dak li gie lilu ordnat b’mandat ta’ inibizzjoni, filwaqt li dak il-mandat ikun ghadu jsehh jirrendi ruhu hati ta’ disprezz ghall-Awtorita` tal-Qorti.” (Vol.XXXVII PIII p 910). Ukoll, fil-kaz “**Edward Camilleri noe vs Carmelo Vella**”, Appell Civili deciz fis-7 ta’ Ottubru 1997, intqal:

“ordni tal-Qorti tista’ tigi biss reza ineffettiva b’ordni iehor kuntrarju ta’ dik il-Qorti jew ta’ Qorti ohra u sakemm dan javvera ruhu hu obbligu ta’ min ikun gie hekk ordnat li jagixxi skont dik l-ordni taht piena fin-nuqqas ta’ disprezz lejn l-Awtorita` tagħha”.

Difatti, mal-medda tas-snin, gie stabbilit mill-Qrati tagħna li li min jinsab hati ta’ ksur ta’ ordni ta’ Qorti mogħti f’mandat ta’ Inibizzjoni jsir hati ta’ disprezz lejn l-awtorita` tagħha.

Jigi ritenut, li l-proceduri ta’ disprezz, ghalkemm fis-sura ta’ proceduri civili, huma wkoll ta’ natura penali, il-proceduri fit-Titolu XVII tal-Kap 12, li jitratte l-istitut li jirrigwarda r-rispett li għandu jingieb lill-Qorti.

[.....]

Illi fis-sentenza “**Il-Qorti vs Carmelo Damato**” P.A., (CS) 29 ta’ Marzu 1984, Vol.LXVIII.iii.51) intqal:

“...min jikser obbligu lilu impost mill-Qorti fuq mandat ta’ inibizzjoni tal-parti kuntrarja, jirrendi ruhu hati ta’ disprezz ghall-Awtorita` tal-Qorti u xejn ma jiswa li l-motiv li jkun geghlu jikser dak l-ordni jkun ta’ min jissimpatizza mieghu minghajr ma jigi mehud in konsiderazzjoni l-punt legali, ghax mill-punto di vista guridika dak il-mottiv mhu ta’ ebda valur. (Vol. XXXVII.iit.910)” (Ara wkoll dwar il-proceduri ta’ disprezz lejn l-Awtorita` tal-Qorti l-kawza “**Il-Pulizija vs Meinrad Calleja**” tat-8 ta’ Gunju 1998 (Qorti tal-Magistrati); “**Ir-Registratur tal-Qrati Superjuri vs Lygia sive Luigia Saliba**” (P.A. JRM, 7 ta’ Mejju 2001).

*Minbarra dan, l-akkuza ta’ disprezz iggib magħha l-htiega li tigi ppruvata minn min qiegħed jixli, l-intenzjoni tal-persuna mixlja li tisfida l-ordni tal-Qorti u b’hekk l-awtorita` tagħha. (Ara “**Edward Camilleri noe vs Carmelo Vella**” A.C. 7 Ottubru 1 997, u “**Il-Qorti vs Antoine R. Camilleri**” –LXXIv.iii.546). ”*

Fl-isfond ta’ dawn il-principji ġurisprudenzjali l-Qorti tagħmel is-segwenti osservazzjonijiet -

1. L-ghan tal-Mandat t’Inibizzjoni Rik 452/2020 li kien intlaqa’ temporanjament f’April 2020 u konfermat definittivament fl-14 ta’ Mejju 2020 kien sabiex iwaqqaf lill-intimat milli jagħlaq u/jew ineħħi u/jew jimbarra t-tieqa bil-kontraporti fil-ħajt diviżorju li jifred il-proprijeta’ tal-istess intimat minn dik tal-konjuġi Spiteri;
2. Kif xehed Michael Spiteri¹⁹ dan seħħi peress f’dik l-epoka l-intimat kien ikkostruwixxa ħajt fil-parapett tiegħu b’tali mod li ċaħħad lill-istess konjuġi Spiteri milli jifθu l-kontraporti għal fuq l-arja tal-parapett tal-intimat oltre li kien qed ipoġġilhom oggetti mobbli (washing machine)

¹⁹ Fol 22

mal-istess tieqa biex jimbarrahielhom u biex ma jkunux jistgħu jiftħu l-istess tieqa. Ir-ritratti esebiti juru dan;

3. Naturalment il-mertu tal-proċeduri odjerni huwa dak li seħħ wara l-ħrug tal-Mandat u čioe' l-fatt li għall-ħabta tat-8 u 9 ta' Jannar 2021 l-intimat għalaq il-parapett – li għal fuqu tisporgi t-tieqa tal-konjuġi Spiteri – b'purtiera tal-plastik. Dan fil-fehma wassal biex il-parapett ġie qisu kamra u huma ġew imċahħda mill-arja permezz tat-tieqa proprjeta' tagħhom;
4. L-intimat Raymond Formosa xehed hekk –

“Mela, il-plastic canvas wahhaltu minhabba illi hemmhekk jagħmel hafna rih, jagħmel forza ghaxra, u iktar gieli, u beda gej ir-ramel u biex nippoteġi mir-rih ghax ma stajtx noqghod hemmhekk ghax bdejt naqta' nifsi wkoll.”

5. Dan bħala fatt huwa kkonfermat ukoll minn martu Luba Shaina, li bil-lingwa Ingliza, għax ta' nazzjonali ta' Russa, kkonfermat lil plastik li saret mal-veranda, pero mhux mat-tieqa, saret bħala ilqugh mit-temp xitwi. Spjegat ukoll li dan , kif jidher mir-ritratti esebiti, kien ilqugh temporarju.
6. Il-Qorti tqis fl-ewwel lok li n-natura tal-ilment avvanzat mill-konjuġi Spiteri mħuwhiex marbut ma' dak li Raymond Formosa kien ġie inibit milli jagħmel bil-mandat in kwistjoni għalkemm jitrattha l-istess parapett u l-istess tieqa. Hawnhekk si tratta ta' nċirata tal-plastik li, kif jidher mir-ritratti, twaħħlet man-naħha ta' barra tal-parapett u f'ċerta distanza mit-tieqa tal-konjuġi Spiteri u għalhekk ma tistax titqies li tagħlaqha jew timbarraha bħal ma kienu l-mobblu u l-ħajt li tpogġew mill-intimat qabel il-ħrug tal-mandat;

7. Lanqas jista jingħad li din l-inċirata kienet qed jagħlqu d-dawl u l-arja mit-tieqa in kwistjoni stante li kif jidher mhux biss mir-ritratti imma wkoll mix-xhieda, din kellha partijiet sostanzjali minnha li kienu trasparenti sabiex tippermetti l-aċċess għad-dawl u anke setgħu jiġu rrumblati biex jippermettu l-aċċess għall-arja;
8. Għalhekk il-Qorti ma tistax tara li fiċ-ċirkostanzi esposti l-intimat wera disprezz lejn l-awtorita' tal-Qorti kif espressa fil-Mandat t'Inibizzjoni Rik 452/2020;
9. Di piu', kif xehdet Anna Spiteri stess, eventwalment din l-inċirata kien neħħiha²⁰. Ukoll, żewġha Micheal Spiteri donnu jitfixxel meta u kif sar l-iż-ġgombru tat-tieqa u jinsisti li bil-plastik li tella' Formosa madwar il-parpett ingħalqitlu l-arja li kien jieħu mit-tieqa. Tali provi ma jistgħux jwasslu għal grad li trid il-liġi f'dawn il-proċeduri ta' indolu kważi kriminali.

Għal dawn il-motivi l-Qorti taqta' u tiddeciedi billi tiċħad it-talba tad-Direttur rikorrent bl-ispejjeż kontra tiegħu.

Onor. Miriam Hayman LL.D.

Imħallef

²⁰ Xhieda tal-14 ra' Lulju 2023

Maraya Aqulina.

Dep. Reg.